

Szabadságjogok védelme – vagy állóháború?

A Társaság a Szabadságjogokért civil szervezet, ahogy a neve is tükrözi az emberi jogok, elsősorban a kiszolgáltatott emberek jogainak védelmét tűzte zászlajára. Csakhogy mind inkább felmerül a kérdés, hogy vajon mennyire róluk, a rászorulókról, vagy éppen a civil szervezet nevének folyamatos szerepeltetéséről szól ez a munka? Merthogy konstruktív javaslatok, együttműködő aktivitás helyett, leginkább botránnyok kirobantása, vagy éppen a születőben lévő jobbító javaslatok aláaknázása tűnik a szervezet gyakorlatának.

Aktuálisan a fogyatékos otthonok felszámolásának stratégiáját, folyamatát vették ösztűz alá. Ahogy fogalmaznak: a berögzült rossz szokások, a települések és az ellátórendszer a fogyatékos emberek emberi jogait tiszteletben tartó új rendszer kiépítése miatti félelmek, tévhitek nem írhatják felül az előremutató reformtörekvéseket. És akkor itt tehetnénk hozzá: meg az elméletileg érdekvédelmi szervezetek ellenállása sem. Mert mi is történik?

Van egy évtizedek óta fennálló, tarthatatlan helyzet. Ennek megváltoztatására a szándék sok éve fennáll, viszont az utóbbi időszakban megindult egy hatékony és igazán tenni akaró munka. Ezt ugyan a TASZ is elismeri, ennek ellenére csak annak éles hangú kritikája jön elő. Folyamatos adatbekérések, elszámoltatás, ellenőrzések, minden intézkedés súlyos bírálata. Egyetlen építő javaslat sem. Elvben ugye logikusan egy hajóban kellene eveznünk. A cél és a szándék közös (kellene, hogy legyen). De vajon miért nem támogató javaslatok érkeznek? Miért a folyamatos jogi, emberi jogi fenyegetés, jelentések készítése, amelyek az általuk vélt problémákra fókuszálnak, de azt is elmarasztaló és nem annak kijavítását segítő formában. Ez mind-mind olyan energia, ami éppen nem segíti, hanem hátráltatja a változást. Ami alapvetően sikertörténet -mondjuk a nevelőotthonok kitagolása- azt elismerés helyett nemes egyszerűséggel úgy véleményezik, hogy a kormány a biztosabb utat választotta a tervezésnél. Nem érthető, mi a gond azzal, ha legalább olyan dolgokat megold, amelyek viszonylag egyszerűbbek, ennek nem látja kárát az, amelyhez esetleg sokkal rögzöttebb út vezet. Éppen ennek eredményessége okán lehetne erőt nyerni a következő lépésekhez.

Maguk is leírják, hogy a kormány láthatóan jó irányba indult, lendületet kapott az átalakítás, akkor miért nem arról szól egy beszámoló és ahhoz miért nem konkrét javaslatok készülnek? Ha vannak -mert induljunk ki abból, hogy ténylegesen vannak- „személyes tapasztalataik”, akkor nyilván azok megoldásában kellene gondolkodniuk. Egy platformban, ahová mindenki beteszi a maga gondolatait és arról elindulhat egy szakmai vita. Már ha egy jogvédő szervezetnek ez a feladata és nem mondjuk egyéni panaszok kezelése, esetleg azok mentén konklúziók levonása.

Azt írják, hogy a TASZ jogsegélyszolgálatán keresztül gyakran jutnak el hozzájuk megkeresések, intézmények lakóitól, aggódó rokonoktól, dolgozóktól, akik a megvalósítás alatt álló projektek körüli bizonytalanságokról számolnak be. Csakhogy a konkrét ügyeket sorra lepasszolják, szinte mindenkit tovább irányítanak. Vagyis éppen azt a munkát, ami a dolguk lenne, láthatóan már nem végzik olyan elánnal, mint ahogy teszik azt a bírálatok és éles hangú jelentések megfogalmazásában. Mindez csak a rombolásra alkalmas, nem az építkezést szolgálja, ráadásul azzal, ha a másikat állandóan védekezésre akarja kényszeríteni, csak energiát vesz el, ami most nagyon is máshová kell!

A TASZ-nak pedig leginkább jogsegélyt kellene nyújtani és nem elszámoltatni. Leginkább nekik is olyan szemüveggel látni, ahogy Fülöp Attila szociális ügyekért felelős államtitkár teszi, mert ő úgy fogalmaz: -számára itt nem 13 ezer kitagolásra váróról van szó, hanem tizenháromezerszer egy emberről.

2020. február 5.

PÉF